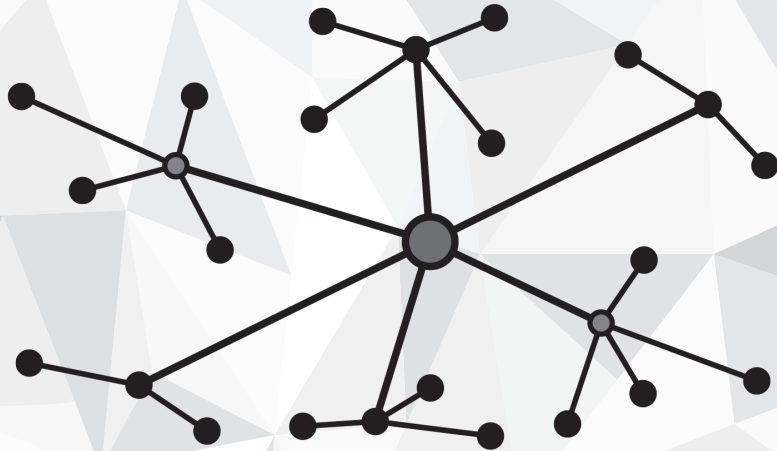

Απρίλιος 2016

ΠΕΡΙ
ΑΠΟΚ
ΕΝΤΡ
ΩΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΛΩΝ ΔΑΙΜΟΝΙΩΝ

Σε αυτό το κείμενο θα αναφερθούμε σε ένα ζήτημα που μας απασχόλησε το τελευταίο διάστημα και το οποίο προκάλεσε μια σειρά εσωτερικών συζητήσεων. Αφορμή για αυτές στάθηκε η συνένωση των espin.net και squat.gr

Όπως είχαμε αναφέρει σε προηγούμενη σχετική ανακοίνωσή μας [1], θα επιχειρήσουμε να κάνουμε μια πιο συνολική τοποθέτηση, επιδιώκοντας να ανοίξουμε ένα διάλογο τόσο εντός του ανταγωνιστικού κινήματος, όσο και σε ευρύτερες κοινωνικές ομάδες, οι οποίες χρησιμοποιούν, και συνεπώς επηρεάζονται ή/και θίγονται απο τέτοιου τύπου δομές.

Επιπλέον, αν και σε αυτό το κείμενο αναφερόμαστε στο κομμάτι των ιντερνετικών υποδομών, θεωρούμε ότι η συζήτηση αφορά κάθε εγχείρημα που συνιστά υποδομή και αγγίζει τον τρόπο με τον οποίο οι θεωρήσεις μας, όπως η αυτοοργάνωση, η αυτονομία, η αντιιεραρχία, μετουσιώνονται σε πράξη.

Η συζήτηση αυτή δεν είναι ούτε απλή, ούτε εύκολη και δεν μπορεί να εξαντληθεί εδώ. Εμείς οι ίδιες/οι την έχουμε ξανακάνει σε άλλες συλλογικότητες/ομάδες που έχουμε βρεθεί.

Θα προσπαθήσουμε να επιχειρηματολογήσουμε για την σημασία της αποκέντρωσης των κινηματικών υποδομών. Στην προκειμένη, η έννοια της αποκέντρωσης πηγάζει από μια αντίληψη για την κοινωνική οργάνωση που συνδέεται με μια συγκεκριμένη κουλτούρα, η οποία ενθαρρύνει την ανάπτυξη της πολυμορφίας και του πλουραλισμού, και προσφέρει, παράλληλα, μεγαλύτερη ανθεκτικότητα στην καταστολή.

Η ιστορία της cybrigade (espin.net) και του squat.gr, εντάσσεται στο πλαίσιο άνθισης αντίστοιχων ριζοσπαστικών δομών στον ελλαδικό χώρο, συνδέεται άμεσα με τις ιδιαίτερες συνθήκες στα πανεπιστήμια και φέρει χαρακτηριστικά του ανταγωνιστικού κινήματος, όπως αυτό διαμορφώθηκε τα τελευταία χρόνια.

_ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Οι πρώτες διαδικτυακές κινηματικές υποδομές ξεκίνησαν κυρίως από μεμονωμένα άτομα με σχετικές γνώσεις και σε υποδομές/servers που χρησιμοποιούσαν κυρίως για επαγγελματική ή/και προσωπική χρήση. Τα ίδια άτομα ανέβασαν και τις πρώτες σελίδες του χώρου στο διαδίκτυο, παρέχοντας και σχετική υποστήριξη. Ενδεικτικά θα αναφέρουμε τα disobey.net (αρχείο στο disobey.espin.net), punk.gr, squathost.com, vrahokipos.net, κ.α. Παράλληλα σύντροφοι/ισσες ανέβασαν τις πρώτες ιστοσελίδες για τις ομάδες/καταλήψεις τους σε δωρεάν εμπορικές υποδομές όπως το geocities.com, pathfinder.gr, κ.α.

Βοήθεια στη παρουσία του χώρου στο διαδίκτυο, έδωσαν και οι υποδομές των αυτοοργανωμένων ραδιοφώνων που ήδη λειτουργούσαν στα πανεπιστήμια, προσφέροντας πόρους των ραδιοφώνων και σε άλλες συλλογικότητες. π.χ. 1431am.org , radio98fm.org. Τα μηχανήματα/servers των ραδιοφώνων θα πρέπει να θεωρούνται και οι πρώτες, αυτοοργανωμένες-κινηματικές υποδομές στο πεδίο της έκφρασης-αντιπληροφόρησης μέσω ραδιοκυμάτων και internet. Το 2001 ξεκίνησε και το Athens IMC. Η πλατφόρμα αυτή κατάφερε να φέρει κόσμο μαζί και να προωθήσει και ζητήματα στο χώρο της τεχνοπολιτικής. Μέσα από εκεί ξεκίνησαν και ομάδες όπως το sid.gr με σκοπό να διαδώσουν γνώσεις και πληροφορίες σχετικά με τις νέες τεχνολογίες και την "ορθή" χρήση τους για κινηματικούς σκοπούς.

Από πρώην μέλη του Athens IMC μαζί και με άλλους συντρόφους/ισσες ξεκίνησε και το [cybrigade/espin](http://cybrigade.espin) στις αρχές του 2008. Την ίδια χρονιά ξεκίνησε και το squat.gr. Ένα χρόνο μετά, οι δύο αυτές ομάδες μαζί με την ομάδα stigalaria.org και το sid.gr, δημιούργησαν μια δικτύωση εγχειρημάτων, την E-ποδομές (e-rodomes.org).

Το Δεκέμβριο του 2008 φάνηκε εντονότατα η ανάγκη του κινήματος για έκφραση και μέσω του διαδικτύου, και αυτό αποτυπώθηκε στο πλήθος blogs που εμφανίστηκαν το επόμενο χρονικό διάστημα κυρίως στις εμπορικές πλατφόρμες blogger.com, wordpress.com αλλά και αλλού.

Περίπου την περίοδο 2011-2012 οι ομάδες της δικτύωσης ατόνησαν. "Φυσιολογική" εξέλιξη ακούγεται, αναλογιζόμενοι/ες την αντίστοιχη εξέλιξη σε πολλά εγχειρήματα και ομάδες στο ευρύτερο κίνημα. Αρκετά μέλη των ομάδων αυτών είχαν μείνει ανενεργοί/ες ή αποχώρησαν μέχρι εκείνη την περίοδο, αφήνοντας τις ομάδες σε οριακές καταστάσεις λειτουργικότητας. Προβληματική κατάσταση, που συνεχίστηκε έτσι μέχρι την οριστική διάλυση ομάδων ή τη συνένωση άλλων. Στις συνελεύσεις της cybrigade για τη συνένωση με το squat.gr συζητήσαμε αρκετά καθεαυτό το ζήτημα της ένωσης, την γενικότερη κατάσταση, τα αίτια και τις προεκτάσεις αυτής. Ήταν για εμάς αυτονόητο ότι θα παρέχουμε βοήθεια προς το squat.gr. Έτσι επικεντρωθήκαμε στους προβληματισμούς για το τοπίο που διαμορφώνεται με τη συγκεντροποίηση των κινηματικών (ιντερνετικών) υποδομών. Αποτέλεσμα αυτών των συζητήσεων είναι και το παρόν κείμενο.

Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΚΑΙ Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ

Για εμάς, αποκέντρωση είναι η ύπαρξη αυτόνομων δομών, με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους, που δραστηριοποιούνται σε ένα πεδίο (πχ τυπογραφία, τροφή, υγεία, ραδιόφωνο, internet) και απαντάνε στις συλλογικές και μη ανάγκες/επιθυμίες με μια πλειάδα τρόπων. Οι τρόποι αυτοί μπορεί να μοιάζουν ή και να διαφέρουν αρκετά, όπως και οι επιμέρους ομάδες που διαχειρίζονται τις υποδομές αυτές. Η αποκέντρωση μπορεί να νοηθεί σε πολλαπλά επίπεδα. Πρωτίστως θέλουμε να εστιάσουμε στην ύπαρξη πληθώρας διακριτών συλλογικοτήτων και κατά συνέπεια διακριτών υποδομών. Η γεωγραφική αποκέντρωση των υποδομών (πχ servers) προκύπτει ως φυσική συνέπεια της αποκέντρωσης των συλλογικοτήτων.

Αποκέντρωση είναι η διαδικασία εξάλειψης κεντρικών σημείων στην κινηματική μας καθημερινότητα, στις διαδικασίες με τις οποίες επικοινωνούμε, αποφασίζουμε και δρούμε συλλογικά, στις αλληλεπιδράσεις μεταξύ συλλογικοτήτων, ομάδων, ατόμων,

εγχειρημάτων.

Ένα παράδειγμα είναι τα αυτοδιαχειριζόμενα ραδιόφωνα στην Ελλάδα, τα οποία διέφεραν και διαφέρουν όχι μόνο στο τεχνικό επίπεδο αλλά και στην πολιτικό χαρακτήρα που το καθένα έχει υιοθετήσει ή διαμορφώσει. Αφήνοντας το τεχνολογικό πεδίο μπορούμε επίσης να αναφέρουμε τις συνελεύσεις γειτονιάς, τους αυτοοργανωμένους χώρους και τις καταλήψεις.

Θα πρέπει ταυτόχρονα να διασαφηνίσουμε ότι δε μιλάμε για οργανωτικό κατακερματισμό, ούτε θα πρέπει να οδηγηθούμε στο άλλο άκρο· αυτό της πολυδιάσπασης των δυνάμεων μας. Προσβλέπουμε σε έναν γαλαξία εγχειρημάτων τα οποία θα συνθέτουν ένα δίκτυο δημιουργίας, κριτικής, αμφισβήτησης και ανατροπής.

Η ύπαρξη πολλών οριζόντια συνδεδεμένων υποδομών που προτείνουμε συμβαδίζει, και δεν θα μπορούσε να είναι διαφορετικά, με τις αντιλήψεις μας για την κοινωνική οργάνωση. Πέρα από τα σημεία στα οποία αυτές διαφοροποιούνται, είναι κοινή παραδοχή ότι το πρόταγμα της αυτοοργάνωσης/αυτοδιαχείρισης ενέχει την έννοια της αποκέντρωσης. Η αντίθεση σε ένα κεντρικό σημείο (πχ θεϊκή εξουσία ή κόμμα) από το οποίο τα κοινωνικά άτομα εξαρτώνται, λαμβάνουν εντολές ή απλώς υπάρχουν ομογενοποιημένα είναι συνυφασμένη με την αυτοθέσμιση/αυτοκαθορισμό και τα απελευθερωτικά οράματα του ανταγωνιστικού κινήματος.

Άλλωστε σε αυτό το κίνημα δημιουργήθηκε και η cybrigade, ως "μία αυτόνομη κολλεκτίβα με σημείο αναφοράς τους κοινωνικούς αγώνες όπως αυτοί εκφράζονται στον κυβερνοχώρο, θεωρώντας πως αυτός είναι ένα ακόμη 'πεδίο μάχης' ενάντια στην καταπίεση και τον έλεγχο, την επιβολή και την παραπλάνηση, όλες τις μορφές επίθεσης των τενοκρατών και της πλουτοκρατίας στις προσπάθειες των ανθρώπων να σπάσουν τα δεσμά τους."

Θεωρούμε αυτόνομο, ωστόσο θα προσθέσουμε ότι η αποκέντρωση έρχεται σε σύγκρουση με τον συγκεντρωτισμό και ό,τι αυτός συνεπάγεται για τον τρόπο που αλληλεπιδρούν οι άνθρωποι στις πολιτικές και κοινωνικές τους σχέσεις, εντός και εκτός των συλλογικών διαδικασιών. Για να το πούμε ακόμα πιο ξεκάθαρα, η αποκέντρωση αποθαρρύνει και σε πολλές περιπτώσεις μπορεί να κάνει αδύνατη την ανάθεση και την ανάπτυξη άτυπων ή/και τυπικών ιεραρχιών.

Ένας ακόμη παράγοντας που αναδεικνύει τη σημασία της αποκέντρωσης των υποδομών είναι η ανθεκτικότητα στην καταστολή. Όπως το αντιλαμβανόμαστε εμείς, και σε συνάρτηση με τις υπηρεσίες που η cybrigade διαχειρίζεται, υπάρχουν δύο επίπεδα καταστολής για εγχειρήματα όπως το δικό μας. Στο ένα επίπεδο είναι η ίδια η ομάδα και τα μέλη της, η οποία μπορεί να γίνει στόχος ενός ισχυρού αντιπάλου (κράτος, αστυνομία, δικαστές, εταιρείες), και αυτό να έχει ως αποτέλεσμα την διακοπή της λειτουργίας της ή ακόμα και την διάλυσή της. Στο άλλο επίπεδο είναι οι ίδιες οι υπηρεσίες (πχ η υπηρεσία email ή τα blogs) οι οποίες με την σειρά τους μπορεί να παραβιαστούν ώστε οι αντίπαλοι να αποκτήσουν πρόσβαση στα δεδομένα πολλών χρηστ(ρι)ών.

Θεωρούμε λοιπόν ότι θα πρέπει να αποφευχθεί η συγκέντρωση πχ όλων των emails ή blogs σε μια συγκεκριμένη υποδομή, είτε αυτό είναι το espin.net/squat.gr, είτε είναι το riseup.net ή κάποιος άλλος κινηματικός πάροχος. Η ταυτόχρονη λειτουργία πολλών υποδομών, σε διαφορετικά γεωγραφικά σημεία, υπό διαφορετικές ομάδες διαχείρισης ισχυριζόμαστε ότι θα μειώσει τις πιθανότητες οι αντίπαλοι να προκαλέσουν μεγάλη ζημιά με μία ή λίγες κατασταλτικές κινήσεις. Από την άλλη, οφείλουμε να σημειώσουμε ότι το πλήθος των αυτοοργανωμένων ιντερνετικών (ή άλλων) υποδομών, αν και απαραίτητο δεν είναι το μοναδικό συστατικό που θα μας επιτρέψει να σταθούμε απέναντι σε κατασταλτικές κινήσεις. Θα χρειαστεί ακόμα οι υποδομές αυτές να αλληλεπιδρούν δημιουργικά, δημιουργώντας για παράδειγμα ένα δίκτυο και φυσικά να γειώνονται με όρους αλληλεγγύης στο κινηματικό και κοινωνικό έδαφος.

Με αυτή την αναφορά δεν θέλουμε να κινδυνολογήσουμε, αλλά να αναδείξουμε κάτι που θα έπρεπε να είναι αυτονόητο και, κατά την άποψή μας, στρατηγικά ωφέλιμο για τη θωράκισή των κινηματικών υποδομών απέναντι στην καταστολή.

Ο χαρακτήρας της cybrigade αποτελεί προϊόν ζύμωσης των αντιλήψεων που φέρουν τα άτομα που συμμετέχουν, από το τεχνολογικό μέχρι το αισθητικό πεδίο. Οι απόψεις μας, τα γούστα μας, οι επιλογές μας αποτυπώνονται στις υπηρεσίες που προσφέρουμε, στον τρόπο που το κάνουμε αυτό, σε αυτά που γράφουμε. Αν και η ομάδα εξελίσσεται

στην πάροδο του χρόνου, αν και ο χαρακτήρας της προκύπτει από τη σύνθεση πολλών διαφορετικών χαρακτηριστικών που φέρει καθεμία και καθένας μας, δεν παύουν τα espin.net/squat.gr να έχουν μια συγκεκριμένη μορφή.

Θεωρούμε ότι στην ανάγκη για αυτοοργανωμένες ιντερνετικές υποδομές δεν υπάρχουν μοναδικές απαντήσεις, και σίγουρα όχι μόνο οι δικές μας. Ετσι, η ύπαρξη και άλλων αυτοοργανωμένων εγχειρημάτων που θα δραστηριοποιηθούν στο ίδιο πεδίο ιδανικά θα μεταφραστεί στον εμπλουτισμό των απόψεων και των ιδεών. Ένα εγχείρημα-υποδομή που θα αποτελείται από άλλες συντρόφισσες και συντρόφους, πιθανόν και σε ένα διαφορετικό γεωγραφικό μέρος, θα καταθέσει τις δικές του προτάσεις σε ό,τι αφορά τις υπηρεσίες, τα τεχνολογικά εργαλεία, την αισθητική, την κριτική σκέψη.

Κάτι τέτοιο συμβαίνει ήδη με αντίστοιχα εγχειρήματα στο εξωτερικό, όπως είναι το *riseup* στις ΗΠΑ, το *autistici/inventati* στην Ιταλία, το *aktivix* στην Αγγλία, το *systemli* στη Γερμανία και άλλα [2] . Αν και όλες/όλοι κάνουμε κάτι παρόμοιο, έχουμε επίσης σημεία που μας διαφοροποιούν.

Ένα άλλο παράδειγμα είναι οι καταλήψεις που υπήρχαν και υπάρχουν στην Ελλάδα. Η κάθε μια έφερε στο κίνημα διαφορετικά στοιχεία, θέτοντας πολλαπλά ζητήματα όχι μόνο εντός του κινήματος αλλά και στις γειτονιές ή κοινωνικές ομάδες που απευθύνονταν.

Η άνθιση και άλλων εγχειρημάτων υποδομών στον ελλαδικό χώρο και ο πλουραλισμός που θα προκύψει από αυτό ελπίζουμε ότι θα λειτουργήσουν προωθητικά στην οργάνωση και τις στοχεύσεις του ριζοσπαστικού κινήματος. Σε κάθε περίπτωση είναι σαφές ότι η αμφισβήτηση, η κριτική και η εξέλιξη μπορούν να υπάρξουν μόνο σε αντίθεση με τον συγκεντρωτισμό.

Καθώς περισσότερος κόσμος συνειδητοποιεί την ανάγκη αποδέσμευσης από τους εμπορικούς παρόχους ιντερνετικών υπηρεσιών και την αντιπαράθεση με το γενικευμένο καθεστώς επιτήρησης, παρατηρούμε μια σταδιακή αύξηση του αριθμού χρηστών στο espin.net και το squat.gr . Αυτό μας χαροποιεί αλλά ταυτόχρονα εγείρει και έναν σοβαρό προβληματισμό για την κλίμακα του εγχειρήματός μας.

Θεωρούμε ότι η κλίμακα, το μέγεθος ενός εγχειρήματος επηρεάζει

άμεσα τα χαρακτηριστικά του. Στη cybrigade έχουμε επιλέξει να προσφέρουμε τις υπηρεσίες στο κίνημα χωρίς κανένα αντίτιμο και ταυτόχρονα να αυτοχρηματοδοτούμε το εγχείρημα. Εξίσου σημαντική για εμάς είναι η εσωτερική μη-ιεραρχική δόμηση της συλλογικότητας καθώς και ο τρόπος με τον οποίο παίρνουμε αποφάσεις, συνυπάρχουμε και δρούμε συλλογικά. Θέλοντας να διατηρήσουμε τα χαρακτηριστικά αυτά, και θέλοντας να παρέχουμε το καλύτερο δυνατό επίπεδο ασφάλειας των υπηρεσιών μας, είναι αδύνατο και ασυμβίβαστο να λειτουργούμε στην κλίμακα πολύ μεγάλων παρόχων. Η συμμετοχή όλων μας στη cybrigade βασίζεται στις δυνατότητες και τις επιθυμίες του καθενός και της καθεμιάς, στον χρόνο που μας αφήνει ελεύθερο η μισθωτή σκλαβιά αλλά και τα υπόλοιπα μετερίζια από τα οποία μαχόμαστε. As μην ξεχνάμε ακόμα ότι υφίστανται όρια στο υλικοτεχνικό σκέλος της υποδομής (τον αριθμό των μηχανημάτων) που μπορούμε να χρηματοδοτούμε, να διαχειριζόμαστε και να συντηρούμε.

Προεκτείνοντας το σκεπτικό αυτό θέλουμε, όπως έχουμε ξαναζητήσει στο παρελθόν με διάφορες αφορμές, να είναι κατανοητό από τις/τους χρήστ(ρι)ες, ότι δεν είμαστε άλλος ένας πάροχος, που έχει ή προσεγγίζει τις δυνατότητες των εμπορικών παρόχων προσφέροντας υπηρεσίες για κατανάλωση. Η ευκολία με την οποία κάποια αποκτά υπηρεσίες και "προφίλ" στον κυβερνοχώρο, δίνει μια ψευδαίσθηση ευελιξίας και ανεξάντλητων πόρων.

Χωρίς να μιλάμε με απόλυτους αριθμούς, θεωρούμε ότι το μέγεθος μιας συλλογικότητας/υποδομής αποτελεί μια ακόμα παράμετρο της εσωτερικής λειτουργίας της. Χωρίς ακόμη να παραβλέπουμε τις υπόλοιπες παραμέτρους, είναι μάλλον παραδεκτό ότι αναλογικά μικρότερες ομάδες έχουν μεγαλύτερη ευελιξία και αμεσότητα στη λήψη αποφάσεων διατηρώντας τη μη-ιεραρχική δόμηση και τη συνδιαμόρφωση. Εκτιμούμε ότι τα άτομα που θα συμμετείχαν για παράδειγμα σε 4 μικρότερες αυτοοργανωμένες υποδομές, θα είχαν την ευκαιρία να ξεδιπλώσουν τη δημιουργικότητά τους πιο άμεσα από ό,τι σε μια μεγαλύτερη υποδομή.

Αθροίζοντας τα παραπάνω και έχοντας υπόψιν τα διαφαινόμενα όρια κλιμάκωσης του εγχειρήματός μας, θεωρούμε ότι η αποκέντρωση

των κινηματικών ιντερνετικών υποδομών μπορεί να διασφαλίσει ότι περισσότερος κόσμος θα χρησιμοποιεί αυτοδιαχειριζόμενες υποδομές χωρίς να αλλοιώνονται τα χαρακτηριστικά των τελευταίων.

_ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Κλείνοντας θα θέλαμε να επισημάνουμε ότι όλα αυτά δεν σημαίνουν ότι στην cybrigade θα σταματήσουμε να αναπτύσσουμε δομές και υπηρεσίες και να αναζητούμε λύσεις. Όσα έχουμε αναφέρει στο παρελθόν ισχύουν.

Ελπίζουμε ότι τα παραπάνω μπορούν να αποτελέσουν την προτροπή για προβληματισμό, ανταλλαγή απόψεων αλλά και δραστηριοποίηση. Πολλές και πολλοί πριν από εμάς σκέφτηκαν, δημιούργησαν συλλογικά και αναπτύσσουν εργαλεία και δομές έξω και ενάντια σε ένα καθεστώς γενικευμένης επιτήρησης. Η αντιπαράθεση με αυτό το καθεστώς εντάσσεται στη γενική αντιπαράθεση με το καθεστώς εκμετάλλευσης και ανελευθερίας, όποια μορφή κι αν παίρνει αυτό. Το ζήτημα της ύπαρξης, λειτουργίας, βιωσιμότητας, διασύνδεσης των κινηματικών υποδομών, δεν είναι παρά μέρος μιας αέναης διαδικασίας προς μια ριζοσπαστική και απελευθερωτική κατεύθυνση. Από τη μεριά μας, πέραν του παρόντος κειμένου, θα επιδιώξουμε να αναδείξουμε αυτόν μας τον προβληματισμό και με άλλους τρόπους, και είναι πρόθεση μας να βοηθήσουμε ομάδες οι οποίες ενδιαφέρονται και θα μπορούσαν να υποστηρίξουν αντίστοιχα εγχειρήματα. Όπως αναφέραμε και στην αρχή του κειμένου, η άνθιση και η βιωσιμότητα τέτοιων δομών δεν μπορεί παρά να συμβαδίζει με την ανάπτυξη του ανταγωνιστικού κινήματος.

[1] <https://espiv.net/2015/12/09/ta-squat-espiv-upo-koini-diaxeiristikh-omada>

[2] <https://help.riseup.net/en/security/resources/radical-servers>

